

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

QORAQALPOG'ISTON TIBBIYOT INSTITUTI

Ro'yxatga olindi

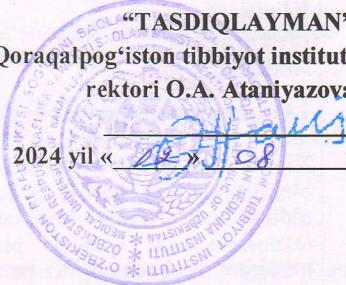
Nº BD-24/14 - 7/3.15

2024 yil « 12 » 08

"TASDIQLAYMAN"

Qoraqalpog'iston tibbiyot instituti
rektori O.A. Ataniyazova

2024 yil « 24 » 08

KLINIK RESTAVRATSION STOMATOLOGIYA

MODUL DASTURI

Bilim sohasi: 900 000 - Sog'lqn ni saqlash va ijtimoiy ta'minot

Ta'lif sohasi: 910 000 - Sog'lqn ni saqlash

Ta'lif yonalishi: 60910100 - Stomatologiya

Nukus – 2024

Fan/modul kodi	O'quv yili	Semestr	Kreditlar
	2024-2025	3-4	8
Fan/modul turi	Ta'lim tili		
Majburiy	Qoraqalpoq, o'zbek, rus		
Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
1. Klinik restavravtson stomatologiya	120	120	240
2. 1.O'quv moduuning dolzarbligi va oliv ta'limdaqgi o'rni.			
Klinik restavravtson stomatologiya moduli o'quv rejaning klinik modular blokiga taalluqli bo'lib, 2 kursda o'qitiladi va mutaxassislik modullarining oldingi bosqichlaridan hisoblanadi. Ushbu dastur asosida zamonaviy pedagogik texnologiyalarni o'qitish jarayonida qo'llagan holda, talabani nazoriy ma'lumotidan boshlang'ich amalyot ko'nikmalarni fantomlarda bajarishga o'rnatib va orttirigan ko'nikmalarni zamonaviy tibbiy texnologiyalar orqali klinik amalyot bilan uyg'unlashirigan holda qo'llashga imkon yaratadi. Dasturning maqsad va vazifalarini yechimi yakununda talaba gorizontall va vertikal integratsiya jarayonlarida oлgan bilim va amalyot ko'nikmalarni klinik uyg'unlashtrib, yetuk, raqobatbadosh, mustaqil klinik fikrlash qobiliyatiga ega bo'lgan umumiy amalyot stomatologiy bo'lib shakllanadi. Dastur amalyot stomatologik kasalliklarning klinikaviy tekshirish usullari, ularning tashxistash, davolash va profilaktika asoslarini o'z ichiga qamroydi, bo'lgusi umumiyy analoyot vrachlarida klinik fikrlash, kasallik va uning belgilari asoslash uchun zamin yaratib beradi. Klinik restavravtson stomatologiya modulu 2-kursning III-IV semestrida o'qitaladi. Modulni o'qitish uchun tibbiy biologiya, umumiy genetika, biofizika, tibbiy kimyo, biokimyo, anatomiya, fiziologiya, mikrobiologiya, virusologiya, immunologiya, farmakologiya, preklinik restavravtson stomatologiya modullari nazariy zamin bo'lib xizmat qildi. Klinik restavravtson stomatologiya modulu keyinchalik klinik modullar jumladan, klinik endodontiya, olinadiqan tishlar bilan protezash, olimmaydigan tishlar bilan protezash, parodontologiya, ortopedik stomatologiya propedevtikasi, stomatologik kasalliklar profiliptikasi modullari uchun nazariy zamin bo'lib xizmat qildi.			
2. O'quv modulining maqsadi va vazifasi			
2.1. <i>Modulning maqsadi</i> - talabalmanni klinik fikrlash qobiliyatini o'stirishga qaratilgan usulularni zamonaviy pedagogik va zamonaviy texnologiyalar orqali, qaralitigan usulularni kasalliklarining kelib chiqish sabablarini rivojlansh mehanizmlari, klinikalar, tashxis va qiyosiy tashxislari, davolash usullari hamda ularni oldini olish chora tadbirlarini o'regata borish va shakkllantirishdan iborat.			

Fan/modul kodi

O'quv yili
2024-2025

Semestr
3-4

Kreditlar
8

2.2. *Modulning vazifalari:*

- modulning bo'lmilariga tegishli bilimlar bilan talabalmanni bosqich tanishtira borish, o'regata borish va ko'nikmalarni hoslil qilish;
- yangi pedagogik texnologiyalarni dars jarayoniga tadbiq etib, talabani klinik fikrlash qobiliyatini o'stirish va bilimini saqlash darajasini oshirish;
- terapevtik stomatologiyada zamonaviy usullari to'g'risidagi ilmiy adabiyyotlardan foydalaniшини o'rgatish;
- sog'gom turman turzini targ'ibot qilish;
- modul sohasiga taalluqli tish qatiq to'qima kasalliklari tashxisi va qiyosiy tashxisi bosqichlarini, davolash va profilaktika usullarining zaruriy jihatlar to'g'risida malumot berish;
- talabaning klinik fikrlash qibiliyatini o'stirishga qaratilgan standartga mos usubida avtomatizm darajasiga yetkazish.

2.3. *Modul bo'yicha talabalarining bitim, ko'nikma va makakalariga qo'yiladigan talablar:*

3 semestr

Talaba:

- o'quv, ilmiy va malumot adabiyyotlari bilan mustaqil ishlash, amaly ko'nikmalarni mustaqil bajarish, test va vaziyati masalalarni yechish; - amaly tibbiyotda va stomatolog faoliyatida yuz-jag' sohasini va og'iz bo'shligi organlarining tekshiruvlarini professional usullari; - kariyes kesalligini etiologiyasi va patogenezi;
- tish qattiq to'qima kasalliklariada qo'llaniladigan asosiy va qo'shimcha tekshirish usullari;
- kariyes kesalligini davolashda qo'llaniladigan plomba ashayolari; - tish qattiq to'qima kasalliklari (kariyes ni mahalliy va umumiy davolash usullari; - kariyes kasalligini profilaktika chora tadbirlari, usullari **haqida tasavvurga ega bo'lishi;**
- stomatologik kabinetga qo'yiladigan talabarni;
- tish qattiq to'qimalari kasalliklari bo'lgan stomatologik bemonarlarda huijatlarni to'iddirishni (043-4 shakl, 39-stom);
- tish qattiq to'qimalari kasalliklari, bo'lgan stomatologik bemonarlarda asosiy tekshirish usullarini o'tkazishni (so'rov, ko'rik, zondlash, perkussiya, palpatsiya, tish qimirlashini aniqlash);
- tish qattiq to'qimalari kasalliklari bo'lgan stomatologik bemonarda qo'shimcha tekshirish usullarini o'tkazishni (termodiagnostika, EOD, rentgenodagnostika);
- renterapiya o'tkazishni;
- har xil karioz kovaklarni charxlasning klinikaviy jihatlarini;
- har xil kovaklarga dorilar bilan ishlov berishning klinikaviy jihatlarini;
- kariyes kasalliklariada davolash turini tanlashni;
- kariyes kasalligini davolashi plomba ashayosini tanlashni; - ajratuvchi taglik qo'yishning klinikaviy jihatlarini;
- vaqtinchalik plomba qo'yishning klinikaviy jihatlarini; - doimiy plomba qo'yishning klinikaviy jihatlarini;
- Blek tasnifi bo'yicha hamma karioz kovaklarni klinikada plombalashni;

<p>- karioz kasalliklari fizioterapeutik davolash usullarini; – tish cho'tkasi va floss iplardan foydalantishni;</p> <p>– tish kariyesi rentgen tasvirlarni tashxislashni;</p> <p>– tish kariyesi etiologiyasini klinik ko'rinishini, tasnifi, qiyosiy tashxislash, davolash va profilaktika tadbirlarini <i>bilishi va ulardan foydalana olishi</i>;</p> <p>– kariyes kovaklarni bosqichma-bosqich shakkantirish;</p> <p>– yuzza, o'rita va chuquq kariyes kovaklariiga tibbiy ishlov berish; – kariyes kasalliklariini tashxislay olish;</p> <p>– kariyes kasalligida rentgen suratni o'qiy olish;</p> <p>– tishlarga turli (tsement, kompozit va boshqa) plomba ashylari bilan domiy plomba qo'yish, restavratsiyani bajarish;</p> <p>– davolovchi va vaqtinchalik plomba ashylarini qo'yish va qo'llash; – qo'yigan plomba ashyoni karborund tosli, finir va polir va boshqa pardozlovchi va siliqlovchi asboblar yordamida siliqdash va pardozlash; – kontakt nuqqa hosil qilish;</p> <p>– kariyes kasalliklariini oldini olish tadbirlarini qo'llay olish <i>malakalariga (shu jumladan amaliy ko'nikmalariga) ega bo'ishi kerak.</i></p>
---

4 semestr

Talaba:

- o'quv, ilmiy va malumot adabiyotlari bilan mustaqil ishlash, analiy ko'nikmalarini mustaqil bajarish, test va vaziyati masalalarni yechish; – nokariyes kasalligini etiologiyasi va patogenizi;
- tish qattiq to'qima(nokariyes) kasalliklarda qo'llaniladigan asosiy va qo'shimcha tekshirish usullari;
- nokariyes kasalligini davolashda qo'llanildigan plomba ashylari; – nokariyes kovaklar va ularning charxlash mezonlari va usullari; – nokariyes kasalliklari davolash usullari;
- nokariyes kasalligini profilaktika chora tadirlari, usullari *haqidatasarvurga ega bo'ishi;*
- karioz kovaklarni charxlash tamoyillarini;
- karioz kovaklarni charxlash mezonlarini;
- karioz kovaklarni charxlash usullarini;
- tish qattiq to'qimalari (nokariyes) kasalliklari, bo'lgan stomatologik bemonlarda asosiy tekshirish usullarini o'kazishni (so'rov, ko'rlik, zondash, perkussiya, palpatiya, tish qimirlashini aniqlash);
- tish qattiq to'qimalari (nokariyes) kasalliklari bo'lgan stomatologik bemonlarda qo'shimcha tekshirish usullarini o'kazishni (termadiagnostika, EOD, rentgenodiagnostika);
- nokariyes kasalliklarda davolash turini tanlashni;
- vaqtinchalik plomba qo'yishning klinikaviy jihatlarini; – doimiy plomba qo'yishning klinikaviy jihatlarini;
- nokariyes kasalliklarni fizioterapeutik davolashni;
- tish cho'tkasi va floss iplardan foydalantishni;
- nokariyes kasalliklarda rentgen tasvirlarni tashxislashni; – tish qattiq to'qimalarning rezistentligini osmish usullarini;
- tishlarni shakllanish va chiqiqandan keyin uchraydigan qattiq to'qimalarini nokariyes zararlansharini kelib chiqish sabablarini, tasnifini, klinikasini, qiyosiy

3.I. Moduldag'i ma'ruza mashg'ulotlari mavzulari va mazmuni, tashkil bo'yicha umumiyo'k'satma va taysiyalar.

3-semestr

1-mavzu. Terapeutik stomatologiyada aseptika va antisepтика. Tushuncha. Sterilizatsiyaga talablar. Qo'llaniladigan vositalar va usullar.

2-mavzu. Terapeutik stomatologiya klinikasida bemonlarni tekshirish usullari. Tish emali va boshqa qattiq qavatlarining tuzilishi va vazifalar.

Terapeutik stomatologiya klinikasida bemonlarni tekshirish usullari, kasallik tarixini to'ldirish, deontologiya, emal va boshqa qattiq qavatlarining tuzilishi, vazifalari, kariyes kasalligini epidemiologiya va etiopatogenezi, tasnifi. Kariyesni patologik anatomiyasi. Emal kariyesi. Dentin kariyesi. Segment kariyesi. Ildiz kariyesi. Tis emali va boshqa qattiq qavatlarining tuzilishi va vazifalar. Tis emali va boshqa qattiq qavatlarining tuzilishi, vazifalari, kariyes kasalligini epidemiologiya va etiopatogenezi, tasnifi. Kariyesni patologik anatomiyasi. Emal kariyesi. Dentin kariyesi. Segment kariyesi. Ildiz kariyesi.

3-mavzu. Tish emali va boshqa qattiq qavatlarining tuzilishi va vazifalar. Tis emali va boshqa qattiq qavatlarining tuzilishi, vazifalari, kariyes kasalligini epidemiologiya va etiopatogenezi, tasnifi. Kariyesni patologik anatomiyasi. Emal kariyesi. Dentin kariyesi. Segment kariyesi. Ildiz kariyesi.

5-mavzu. Turli shakldagi kariyeslarning klinikasi, qiyosiy tashxisi. Kariyes epidemiologiyasi. Kariyes tarqalishining ijtimoiy va demografik omillari. So'rik va tish karashining yuzaga kelishidagi roli. Kariyes bosqichlari. Turli shakldagi kariyeslarning klinikasi, tashxislash usullari. Kariyes klinik shakkllarining qiyosiy tashxisi haqidamalumotlar berish.

5-mavzu. Kariyesni konservativ davolash usullari. Kariyes profilaktikasi. Turli shakldagi kariyesni konservativ davolashning umumiy tamoyillari. Kariyes kasalligini konservativ davolashda qo'llaniladigan dorii vositalari. Turli shakldagi kariyesni konservativ davolash usublari. Kariyesni oldini olish chora tadirlari va usublari. Ovgatlansh ratsoni rejalah. Dispanserizatsiya.

6-mavzu. Kariyes profiliaktikasi. Kariyesni oldini olish chora tadirlari va usublari. Ovgatlansh ratsoni rejalah. Dispanserizatsiya.

tashxisi, davolash va profilaktika usullarini *bilishi va ulardan foydalana olishi*; – kariyes kovaklarni bosqichma-bosqich shakkantirish;

– nokariyes kasalliklariini tashxislay olish;

– kariyes va nokariyes kasalliklariда rentgen suratni o'qiy olish; – tishlarga turli (tsement, kompozit va boshqa) plomba ashylari bilan domiy plomba qo'yish, restavratsiyani bajarish;

– davolovchi va vaqtinchalik plomba ashylarini qo'yish va qo'llash; – nokariyes kasalliklariida qo'yilgan plomba ashyları pardozlovchi asboblar yordamida silliqlash va pardozlash;

– tisblarni oqartrish usullari;

– fissuralarni germetizatsiya qilish usullari;

– kariyes va nokariyes kasalliklariini oldini olish tadbirlarini qo'llay olish tishlarni restavratsiya qilishning asosiy bosqichlarini bajarish *malakalariga (shu jumladan amaliy ko'nikmalariga) ega bo'ishi kerak.*

3. Asosiy qism

3.I. Moduldag'i ma'ruza mashg'ulotlari mavzulari va mazmuni, tashkil bo'yicha umumiyo'k'satma va taysiyalar.

3-semestr

3.I. Moduldag'i ma'ruza mashg'ulotlari mavzulari va mazmuni, tashkil bo'yicha umumiyo'k'satma va taysiyalar.

4 semestr

7-mavzu: Turli kariyes shakllarini operativ davolash usullari. Turli shakldagi kariyesni operativ davolashning umumiy tamoyillari. Fissuralar germiitatsiyasi.

Kariyes kasalligida tish qattiq to'qimasi charxlashning bosqichlari.

Karioz bo'shilqlarni sinflarga va plomba ashyo turiga muvofiq charxlash tamoyillari va mezonlari.

8-mavzu: Tish rivojanish gistogramen davrida sodir bo'ladigan nokarioz kasalliklar. Etiologiya, patogenez, tasnifi, klinika, davolash va profilaktika.

Tish chiqquning kadar, rivojanish davrida hosil bo'ladigan nokarioz kasalliklar.

Gipoplazija. Etiologiya, patogenez, tasnifi, klinika, davolash va profilaktika.

Tish flyurozi. Etiologiya, patogenez, tasnifi, klinika, davolash va profilaktika.

Nasl kasalliklar. Nasliy kasallikarning etiologiyasi, tasnifi, klinikasi, davolash va profilaktikasi Tugallannagan osteogenet. Displaziya. Kapdepon. Marmar kasalligi.

8-mavzu: Nasliy kasalliklar. Etiologiya, patogenez, tasnifi, klinika, davolash klinikasi, davolash va profilaktikasi Tugallannagan amelogenet. Tugallannagan dentinogenet.

Tugallannagan osteogenet. Displaziya. Kapdepon. Marmar kasalligi.

10-mavzu: Tish chiqqandan so'ng rivojananidigan nokarioz tish kasalliklari.

Etiologiyasi, patogenezi, tasnifi, klinikasi, tashxisi, qiyosiy tashxisi, davolash va profilaktika.

Tish chiqqandan so'ng sodir bo'ladigan nokarioz kasalliklar. Tishlar pigmentatsiyasi va qarashlari. Etiologiyasi, patogenezi, tasnifi, klinikasi, tashxisi, qiyosiy tashxisi, davolash va profilaktika Tishlar yemirilishi. Ponasmimon nuoson.

Etiologiyasi, patogenezi, tasnifi, klinikasi, tashxisi, qiyosiy tashxisi, davolash va profilaktika. qattiq to'qimalar eroziyasi, nekrozi. Etiologiyasi, patogenezi, tasnifi, klinikasi, tashxisi, qiyosiy tashxisi, davolash va profilaktika. Tishlar jarohati. Etiologiyasi, patogenezi, tasnifi, klinikasi, tashxisi, qiyosiy tashxisi, davolash va profilaktika. Tishlar jarohati. Giperesteziya. Etiologiyasi, patogenezi, tasnifi, klinikasi, tashxisi, qiyosiy tashxisi, davolash va profilaktika.

11-mavzu: Tishlarni oqartirish. Ko'rsatma va qarshi ko'rsatma. Qo'llash usulublari. Tishlarni oqartirish usulublari. Tishlarni oqartirishga ko'rsatma va qashi ko'rsatmalar. O'tkazish texnikasi. Profilaktika.

12-mavzu: Tish qattiq to'qimasini zamonaviy kompozit ashyolari bilan restavratsiya qilishning asosiy bosqichlari. Ko'rsatma va qarshi ko'rsatmalar.

Kompozit ashyolari bilan restavratsiya qilishga ko'rsatma va qarshi ko'rsatmalar. Kompozit ashyolari bilan restavratsiya bosqichlari. Kompozit ashyolari bilan restavratsiya qilish tamoyillari.

3.2. Moduldag'i analiy mashg'ulotlari mavzulari, tashkil etish bo'yicha umumiyy ko'rsatma va tafsiviyalar.

3.2.1. Amaliy mashg'ulotlarning mavzular ro'yxati:

3-semestr.

majburiyatlar. Hujajtar. Sterilizatsiya.

2-mavzu: Stomatologik bennorni tekshirish usullari. Kasallik tarixini to'ldirish va yozish qoidasasi.

3-mavzu: Kariyes. Tasnifi. Etiologiya. Patogenez. Kariyesning klinik namoyon bo'sishi.

4-mavzu: Dog' bosqichidagi kariyes. Klinikasi. Tashxislash, qiyosiy tashxislash.

Reseptura. Kasallikni oldini olish usullari.

5-mavzu: Yuza kariyes. O'tkir va surunkali yuza kariyes klinikasi Har bir shakini tashxislash va qiyosiy tashxislash. Yuza kariyesni klinik kechishi va shakliga qarab davolash.

7-mavzu: O'rta kariyes. O'tkir va surunkali shakllarini klinikasi, qiyosiy tashxisi. O'rta kariyesni klinik kechishi va shakliga qarab davolash.

8-mavzu: Chuqur kariyes. O'tkir va surunkali shakllarini klinik kechishi, tashxislash, qiyosiy tashxisi.

Fizikaviy tekshirish usullari (termo elektroodontodiagnostika).

9-mavzu: O'tkir va surunkali chuqur kariyesni davolash usuli.

10-mavzu: Blek bo'yicha I sinfi kariyes kovaklarini restavratsiya qilishning klinik tamoyillari.

11-mavzu: Blek bo'yicha II sinfi kariyes kovaklarini restavratsiya qilishning klinik tamoyillari.

12-mavzu: Blek bo'yicha III sinfi kariyes kovaklarini restavratsiya qilishning klinik tamoyillari

4 semestr

13-mavzu: Blek bo'yicha IV, V, VI sinfi kariyes kovaklarini restavratsiya qilishning klinik tamoyillari.

14-mavzu: Kariyes kasalligini umumiy davolash. Kariyes va ovqatlanish. Fizik davolash usulublari. Kariyes kasalligini tashxislashda va davolashda uchraydigan xato va asoratlar.

15-mavzu: Kariyes kasalligini profilaktikasi. Kariyesni profilaktik omilar guruhni haqida mal'mumot.

16-mavzu: Tish chiqqunga qadar (tish kurtagi rivojanish gistogramenida) tish qattiq to'qimalarida paydo bo'ladigan nokariyes kasalliklar. Tasnifi.

Tish kurtagi rivojanishi davrida tish qattiq to'qimalarida paydo bo'ladigan patologiya. Gipoplazija. giperesteziya. Flyuroz. Klinikasi, tashxislash va qiyosiy tashxislash.

17-mavzu: Tish qattiq to'qimalarining nasliy kasalliklari. Etiologiyasi, klinikasi, tashxislash va qiyosiy tashxislash.

18-mavzu: Tish chiqqandan keyin paydo bo'ladigan nokariyes kasalliklar. Giperesteziya, patologik yemirilishi. Tasnifi, klinikasi, tashxislash va qiyosiy tashxislash.

19-mavzu: Tish chiqqandan keyin paydo bo'ladigan nokariyes kasalliklar. Ponasmimon nuoson, nekroz va tish qattiq to'qimasi eroziyasi. Klinikasi, tashxislash va qiyosiy tashxislash.

20-mavzu: Tish chiqqandan keyin paydo bo'ladigan nokariyes kasalliklar. Tishlarni mexanik va kimiyoviy jarohatlari. Klinikasi, tashxislash va qiyosiy tashxislash.

21-mavzu: Nokariyes kasalliklarini mahaliy va umumiy davolash. Fizikaviy davolash usullari.

22-mavzu: Tish qattiq to'qimasining nokariyes kasalliklariда restavratsiyaning klinik tamoyillari. Tishlarni oqartirish usullari.

23-mavzu: Tish qattiq to'qimalarining rezistentligini oshirish usullari. Fissuralarni germetizatsiya qilish usullari.

24-mavzu: Tish qattiq to'qimasining kariyes va nokariyes kasalliklari bo'yicha kasalik tarixini himoya qilish.

3.2.2. Amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar:

Amaliy mashg'ulotlar multimedya qurilmalari bilan jibzolangan auditoriyada bir akademik guruhga bir o'qituvchi tomonidan o'tkaziladi. Amaliy mashg'ulotlarni o'tkazishda quyidagi didaktik tamoyillarga amal qilinadi:

- Amaliy mashg'ulotlarni maqsadini aniq belgilab olish;
- O'qituvchining innovation pedagojik faoliyatni bo'yicha bilimlarni chuhurashtrish imkoniyatlariga talabalandra qiziqish uyg'otish; - Talabada natijani mustaqil ravishinda qo'iga kirish imkoniyatini ta'minlash;
- Talabani nazaryy-metodik va klinik jihadan tayyorlash.

3.2.3. Modulni o'qitish davomida egallanadigan amaliy ko'nikmalar va kompetentsiyalar

Modul davomida egallanadigan amaliy ko'nikmalar ro'yxati:

Klinik restavratsion stomatologiya moduli bo'yicha klinik amaliyotni o'tish davrida talabalar quyidagi amaliy ko'nikmalarni o'zlashturishlari ko'zda tutilgan:

3-semestr

1. Og'iz bo'shilg'i daxlid qismimi ko'zdan kechirish.
2. Xususiy og'iz bo'shilg'ini ko'zdan kechirish.
3. Perkussiya o'tkazish.
4. Og'iz bo'shilg'i to'qimalarini palpatsiya qilish.
5. Zondlash o'tkazish.
6. Elektroodontometriya o'tkazish.
7. Termodiagnostika o'tkazish.
8. Metilen ko'king 2% li suvli erimasi bilan bo'yash usuli. 9. Kofferdam qo'yish.
10. Dog' bosqichidagi kariyesni davolashda remineralizatsiya terapiyasi o'tkazish.
11. Dog' bosqichidagi kariyesni fitorli lak yordamida davolash. 12. Yuza kariyesni karioz kovrakni charxash bilan davolash.
13. O'rta kariyesni davolash.
14. O'tkir surunkali kariyesni ikki qatnovda davolash.
15. Surunkali chuqur kariyesni bir qatnovda davolash.
16. Blek bo'yicha I sinfi kariyes kovaklarini restavratsiya qilishning klinik bosqichlari.
17. Blek bo'yicha II sinfi kariyes kovaklarini restavratsiya qilishning klinik bosqichlari.
18. Blek bo'yicha III sinfi kariyes kovaklarini restavratsiya qilishning klinik bosqichlari.

4-semestr

19. Blek bo'yicha IV sinfi kariyes kovaklarini restavratsiya qilishning klinik bosqichlari.

20. Blek bo'yicha V sinfi kariyes kovaklarini restavratsiya qilishning klinik bosqichlari.

21. Blek bo'yicha VI sinfi kariyes kovaklarini restavratsiya qilishning klinik bosqichlari.

22. Gipoplaziyada tish qattiq to'qimasini restavratsiya qilishning klinik bosqichlari.

23. Giperesteziyada tish qattiq to'qimasini davolashning klinik bosqichlari.

24. Patologik yemirilishda tish qattiq to'qimasini restavratsiya qilishning klinik bosqichlari.

25. Onasimon nuqson, nekroz va tish qattiq to'qimasini eroziyasida tish qattiq to'qimasini restavratsiya qilishning klinik bosqichlari. 26. Tishlarni mexanik va kimiyoviy jarohatlarda tish qattiq to'qimasini restavratsiya qilishning klinik bosqichlari.

27. Elektroforez usulida giperesteziyani davolash.

28. Fissuralarni germetizatsiya qilish usullari

29. Tishlarni oqartirish usullari

4. Mustaqil tallim va mustaqil ishlarning mavzular ro'yxati:

4.1. Tavsiya etileyotgan mustaqil ishlarning mavzular ro'yxati:

3 semestr

1. Terapevtik stomatologiyada sterilizatsiya usullari
2. Terapevtik stomatologiya bo'limini tashkil etish. Talablar. 3. Kariyogenomillar (mahalliy, umumiy)
4. Tish qattiq to'qimasini kasalliklarda asosiy va qo'shimcha tekshirish usullari
5. Kariyes kelib chiqish nazariyalari.
6. Kariyes epidemiologiyasi.
7. So'lakning me'yorida va tish qattiq to'qimasini patologiyasidagi abhamiyati. 8. Kariyesni patologik anatomiyasi.
9. Tish qattiq to'qimasini kasalliklarda qo'shimcha tekshirish usullari. 10. Ildiz kariyesi: klinikasi, tashxislash, davolash 11. Davolovchi va ajratuvchi tagiklari. Tarkibi, qo'llanilishi. Qo'yish texnikasi.
12. Universal adgeziv tizimlar.

4 semestr

1. Tishlar restavratsiyasida kompozit plomba ashylarini klinik qo'lash tamoyillari.
2. Tish qattiq to'qima kasalliklariida nuqsonning joy/lashishi va chuqurligiga qarab kompozit plomba ashyosini tanlash mezonlari. 3. Kariyesni umumiy bosqichlari.
4. Kariyesni mahalliy davolash usullari.
5. Minival invaziv usul. Ko'rsatma. O'tkazish texnikasi.
6. Kariyes profilaktikasi.
7. Kariyes va ovqatlanish tamoyillari.
8. Nokariyes kasalliklarni zamonaqaviy davolash usullari.

<p>9. Tish qattiq to'qimasingning nashiy kasallikkari.</p> <p>10. Tishlarni nokarioz kasaliliklarda charxlashning biologik, mexanik va estetik tamoyillari.</p> <p>11. Tishlarni oqartirish uslubi. O'tkazish texnikasi.</p> <p>12. Patologik yemirilgan tishlar sezuvhanchanligini davolash usullari. 13. Fissur germetiklar. Qo'llash texnikasi.</p> <p>4.2. Tavsiya etilayotgan mustaqil ishlarning shakllari:</p> <p>Klinik restavratsion stomatologiya modul bo'yicha mustaqil ish auditoriya va auditoriyadan tashkari o'tkaziladi.</p> <p>Talaba mustaqil ishni tashkil etishda quyidagi shakklardan foydalaniлади:</p> <ul style="list-style-type: none"> - auditoriya mashg'ulotlardan tashqari trenajer, muiyaj va simuliyation zallarida/markazlarda tasdiqlangan amaly ko'nikmalarini pedagog nazoratida son va sifat jixatdan bajarish va amaly ko'nikmalarini o'zlashnurish daftarlarda aks ettrish; - tibbiyot OTM klinikalari va klinik o'quv bazalarida auditoriyadan tashqari tashkiliashdirilgan klinik navbatchilikda tasdiqlangan amaly ko'nikmalarini navbatchi shifokor-pedagog nazoratida son va sifat jihadtan bajarish va birlamchilik daftarlarda aks ettrish; - birlamchi bo'g'in tibbiy muassasalarida aholini profilaktik ko'rik, bemorlarni dispanserlash, patronajarda qatnashish; - bemorlar kuratsiyasida davolovchi yoki navbatchi shifokor bilan nazorat qilishda istirok etish; - ayrim nazariy mavzularni o'quv adabiyotlari yordamida mustaqil o'zlashnurish; - berigan mavzular bo'yicha axborot (referat, prezentsiya) tayyorlash; - nazariy bilmlarni analiyotda qo'llash; - modulning bo'limlari yoki mavzulari ustida maxsus yoki ilmiy adabiyotlar (monografiyalar, maqolalar) bo'yicha ishlash va matuzalar qilish; - ilmiy madola, anjumanga matruza tezislарini tayyorlash; - Shuningdek, talabaning mustaqil ish bo'lib: <ul style="list-style-type: none"> - aholi orasida sanitat oqartuv ishlarni suhbat va matuzalarni o'tkazish; - modulni faol o'zlashtirishda talabalarini olimpiada, tanlovlardan anjumanlar va boshqa iadibirlarda istirok etishi hisoblanadi; - avtomatlashtirilgan o'rnatuvchi va nazorat qiluvchi tizimlar bilan ishlash; - loyihalashtrish dasurlari, organayzerlardan mustaqil ish jarayonida keng qo'llash va h.k. - prezentsiya va videoeroliklar tayyorlash hamda mustaqil ish jarayonida keng qo'llash va h.k.   <p>4.3. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar tashkil etish bo'yicha umumiyy ko'rsatma va tavsiyalar:</p> <p>Mustaqil ishni bajarish uchun talabaga axborot manbasi sifatida darslik va o'quv qo'llanmalar, metodik qo'llanma va ko'rsatmalar, malumotlar to'plami va banki, ilmiy va ommaviy davriy nashrlar, Internet tarmog'ida tegishli ma'lumotlar, berilgan mavzu bo'yicha avval bajarilgan ishlar banki va boshqalar xizmat qiladi.</p> <p>Talaba mustaqil ishining vazifalari quyidagilardan iborat: yangi bilimlarni mustaqil tarzda punta o'zlashtirish ko'nigmalariga ega bo'lish;</p>
--

<p>- kerakli malumotlarni izlab topishning qulay usullari va vositalarini aniqlash;</p> <p>- axborot manbalarini va manzillaridan samarali foydalaniш; - an'anaviy o'quv va ilmiy adabiyotlar va malumotlarni banki bilan ishslash;</p> <p>- internet tarmog'idan maqsadli foydalaniш,</p> <p>- berilgan topshiriqning rational yechimini belgilash;</p> <p>- malumotlar bazasini tahlil etish;</p> <p>- ish natijalarini ekspertrizaga tayyorlash va ekspert xulosasi asosida qayta ishslash;</p> <p>- topshiriqlarni bajarishda tizimli va ijodiy yondashish; - mutammolarni mustaqil g'oyani asoslash va mutaxassislar jamoasida himoya qilish.</p> <p>5. Modul davomida egallanadigan kompetentsiyalar (nomi, kodij) ro'yxati:</p> <p>UK 1. Abstrakt fikr yuritish, xodisalarini tahlil va sintez qilish qibiliyatiga ega bo'lish;</p> <p>5.1. I UK- umumiyy kompetentsiya</p> <p>UK 2. Dunyoqarashni shakllantrish uchun fasafiy bilimlarning asoslardidan foydalaniш qobiliyat;</p> <p>UK 3. Nostandard vaziyatlarda harakat qilish qobiliyat, qabul qilingan qarorlar uchun ijtimoriy va ahloliy javobgarlikni olishga tayyorlik; UK 4. O'z-o'zini rivojlantrishga, angleshga, o'qishga, ijodiy salohniyatdan foydalaniшga tayyorlik;</p> <p>UK 12. Kasbiy faoliyatning standart vazifalarini davolash va profilaktika standarlari talabalarini hisobga olgan holda hal qilishga tayvorganlik. UKK 2. Stomatologik muolajalar uchun asbob uskunalar tashash, bo'yicha karior, bo shiliqlarinin charxash, davolovchi, ajratuvchi tagiklar va segmentdan doimiy plombalar qo'yish.</p> <p>UKK 21. Stomatologik xujatlarni to'ldirish qoidasi.</p> <p>UKK 22. O'g'iz bo'shilig'in ko'zdan kechirish.</p> <p>UKK 23. Karioz dog'ni metilen ko'king 2% li suvli eritnasi bilan bo'yash.</p> <p>UKK 24. Dog' bosqichidagi kariyesni davolashda remineralizatsiya terapiyasini o'tkazish.</p> <p>UKK 25. Perkussiya o'tkazish.</p> <p>UKK 26. O'g'iz bo'shilig'i to'qimalarini palpatsiyalash.</p> <p>UKK 27. Zondlashni o'tkazish.</p> <p>UKK 28. O'tkir yuza kariyesni charxash yo'li bilan davolash. UKK 29. Kofferdam qo'yish.</p> <p>UKK 30. O'ita karyesni davolash.</p> <p>UKK 31. Termodiagnostika o'tkazish.</p> <p>UKK 32. Elektrodomodiagnostikani (EOD) o'tkazish.</p> <p>UKK 33. O'tkir cho'qur karyesni ikki qabulda davolash.</p> <p>UKK 34. Surunkali chuqur karyesni bir qatnoda davolash. UKK 35. Dog' bosqichidagi kariyesni elektroforez usulida davolash. UKK 36. Karioz kovakni nur bilan qotuvchi kompozit plomba asiyosi bilan restavratsiyalash.</p> <p>UKK 37. Ponasonmon nuqsonni fotopoterivatsiyalovchi kompozit plomba yordamida restavratsiya qilish.</p> <p>UKK 38. Fissuralarni germilitezatsiyasini o'tkazish.</p> <p>UKK 39. Ambulator sharoitida tishlarni oqartirish usuli. UKK 40. ART- usulida plombalash texnikasini o'tkazish.</p>

Modul davomida o'quv klinik amaliyotni tashkil etish bo'yicha umumiy ko'rsatma va tavsiyalar:

5.2. 2 UKK – umumiy kasbiy kompetentsiya

Talabalarning Klinik restavratsion stomatologiya moduli bo'yicha klinik o'quv amaliyoti ta'lum jarayonining 50% tashkil qiladi va poliklinikaning terapeutik stomatologiya va stomatologiya bo'limlarda o'tkaziladi.

Amaliy mashg'ulotda amaliy ko'nikmalariga o'regatish jarayoni batasif rejalshtiriladi va bir necha bosqichni o'z ichiga oladi:

1. Birinchi bosqich – mashg'ulotning maqsadi va vazifalaridan kelib chiqdan holda o'rganilayotgan amaliy ko'nikmani o'rganish motivatsion asosi aniqlanadi, uning nazariy jihatlari muhokama qilinadi. Amaliy ko'nikmalarini amalga oshirish uchun kerakli asbob anjomlar ishlash mexanizmi, ishlash qoidalari bilim va egallagan ko'nikmani bermorlarda, turli xil vaziyatlarda, faoliyat jarayonida to'g'ri va to'siq qo'llay olishiga ishonch hosil qilishi kerak va shunda amaliy ko'nikma o'zashtiriladi deb hisoblanadi.

2. Ikkinci bosqich – amaliy ko'nikmani namoyish qilib berish va ko'p marta mashq qilish. Bu bosqichni amalga oshirish uchun amaliy ko'nikmalarini qadamma-kadam algoritmini pedagog tomonidan va videofilmlar orqali namoyish etlabi, algoritim asosida bosqichma-bosqich to'g'ri bajarishga alohida etibor qaratiladi. Talaba amaliy ko'nikmani mustaqil, biroq pedagog nazorati ostida mulyajlar, trenajorlar, fantomlar va manekenlarda, talabalar o'zaro bir-brida ko'p marta maslik qilib o'rganadilar. Boshida barcha bosqichtarini alohida, so'ng umumiyashtingan holda to'liq va to'g'ri bajara olgandan so'ng bemorda qo'llashga ruxsat beriladi (imitatsion trening).

Ikkinci bosqichni analoga oshirish uchun kafedra tomonidan ishlab chiqilgan amaliy ko'nikmalar qadamma qadam algoritmini va videofilimi, o'kuv-uslubiy qo'llannasi, bajarish sxemasi yoki texnikasi va h.k., baholash mezonlari ishlab chiqilgan bo'yishi lozim. Mulyajlar, trenajorlar, fantomlar va manekenlar, imitatorlar, asbob anjomlar bo'yishi lozim va kerakli shart sharoitlar (maksimal darajada ish sharoitiga yaqin modellasshtirilgan) yaratilishi lozim. Bu bosqichda pedagog nazorat qiladi va kerak bo'lganda talabalar ishidagi xatoliklarni to'g'irinaydi. Bu jarayonda talaba harakatlari videotasvirga olinib o'ziga namoyish etilishi, tanqidiy muhokama qilinishi mumkin. Talaba, uning xatosi nimada ekanligini, o qituvchiga va boshqa talabalarga tushuntirib beradi va so'ngra muolajani takrorlaydi. Interfaoliq shunda namoyon bo'ladiki, bunda boshqa talabalar ekspert sifatida chiqisida va o'qitlavotgan talabaning amaliy ko'nikmani to'g'ri o'zlashtirilganligini baholasha ishtiroy etadir. Amaliy ko'nikma avtomatizm datasigacha yetkazilishi maqsada muvoqti.

3. Uchinchi bosqich - o'rganilgan bilmjan amaliy ko'nikmani bermor (fantom, volonte) da qo'llash. Bu bosqichda talaba o'zlashtirilgan bilmjan va amaliy ko'nikmani turli hil klinik holatlarda (simi Jumladan shoshilinch holatlarda) qo'llashga olingan natijalarini tablib qilishga va shu malmumotlar asosida harakat taktikasini belgilashga pedagog nazoratida o'regatiladi.

Uchinchi bosqichni amalga oshirish uchun kafedra tomonidan ishlab chiqilgan o'quv uslubiy qo'llannalar, fotosuratlar, vaziyatli masalalar va testlar to'plami, keyslar, klinik protokollar, diagnostika va davolash standartlari, o'qituvchi tekshirish usullarini o'tkazishni (sorov, ko'rik, zondash, perkussiya, palpatsiya, kasallik tarixlari va ambulator kartalar va x.q. ishlatalishi lozim). Interfaoliq

shunda namoyon bo'ladiki, bunda boshqa talabalar nafaqat ekspert sifatida chiqisida va o'qitlavotgan talabning amaliy ko'nikmani to'g'ri o'zashtirilganligini baholasha, balki komandada ishlashtida ishitirok etadir. 4. To'rinchchi bosqich – hulosha. Bu bosqichda pedagog talaba tomonidan olingen bilim va egallagan ko'nikmani bermorlarda, turli xil vaziyatlarda, faoliyat jarayonida to'g'ri va to'siq qo'llay olishiga ishonch hosil qilishi kerak va shunda amaliy ko'nikma o'zashtiriladi deb hisoblanadi.

To'rinchchi bosqichni amalga oshirish uchun talaba bermor bilan mustaqil ishlashi pedagog tomonidan nazorat qilinadi, tibby hujjalarni, kasallik tarixini yozib himoya qilganda baholanadi. Tish qattiq to'qima kasalliklarining *barcha klinik turlariida kasallik tarixini yozish va himoya qilish ko'zda tutildi*.

Mashg'ulot so'ngida o'qiuvcchi har bir talapaning amaliy ko'nikmani o'zlashtiriganligini tasdiqlaydi. Talaba amaliy ko'nikmani o'zlashtirish tavsya etiladi vaziyatlarda, mashg'ulotdan tashqari vaqida mustaqil o'zlashtirish ko'nikmalarini va pedagogga qayta topshiradi. Talaba barcha amaliy ko'nikmalarini o'zlashtirigan holda modulni o'zlashtirgan hisoblanadi. Amaliy ko'nikmalarini shifokor-pedagog nazoratida son va sifat jihatidan bajariladi va kundailik (amaliy ko'nikma) daftarlarda aks etadi. Amaliy ko'nikmalar assistent-talaba, talaba-fantom, talaba-volonte, talaba-bermor uslubida avtomatizm darajasiga yetkazish lozim.

VI. Talim texnologiyalari va metodlari:

- Maruzalar
- Interfaol keys-stadylar
- Laboratoriyalar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar)
- PBL (Muammolarga asoslangan talim),
- TBL (Jamoaga asoslangan talim),
- RBL (tadqiqotga asoslangan talim),
- toyicha usuli

VII. Kreditlarni olish uchun talablar:

Joriy, oraliq nazorat shakkalrida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazoratni muvaffaqiyatli topshirish.

O'qitish natijalari

Modulni yakunlaganda talaba bilitdi:

1. Stomatologik kabinetga qo'yiladigan talablarni;
2. Tish qattiq to'qimalari kasalliklari bo'lgan stomatologik bermorlarda hujjalarni to'idirishni (043-4 shaki, 39-stom);
3. Tish qattiq to'qimalari kasalliklari, bo'lgan stomatologik bermorlarda asosiy tekshirish usullarini o'tkazishni (sorov, ko'rik, zondash, perkussiya, palpatsiya,

	<p>tish qimirlashini aniqlash);</p> <p>4. Tish qattiq to'qimalarini kasalliklari bo'lgan stomatologik bermorlarda – ponasimon nuqson, nekroz va tish qattiq to'qimasini eroziyasida tish qattiq qo'shimcha tekshirish usullarini o'tkazishni (termodiagnostika, EOD, rentgenodiagnostika); 5. Remterapiya o'tkazishni;</p> <p>6. Har xil karioz kovaklarni charxlashtining klinikaviy jihatlarini; 7. Har xil kovaklarga doritar bilan ishlod berishning klinikaviy jihatlarini; 8. Kariyes va nokariyes kasalliklari davalash turini tanlashni;</p> <p>9. Kariyes va nokariyes kasalligini davolashta plomba ashyosini tanlashni; 10. Tish qattiq to'qima kasalliklari davalashda ajratuvchi taglik qo'yishning klinikaviy jihatlarini;</p> <p>11. Tish qattiq to'qima kasalliklari davalashda vaqinchalik plomba qo'yishning klinikaviy jihatlarini;</p> <p>12. Tish qattiq to'qima kasalliklari doimiy plomba qo'yishning klinikaviy jihatlarini;</p> <p>13. Blek tasnifi bo'yicha hamma karioz kovaklarni klinikada plombalashni;</p> <p>14. Kariyes va nokariyes kasalliklarni fizioterapevtik davalash usullarini; 15. Tish cho'tkasi va floss iplaridan foydalanshni;</p> <p>16. Kariyes va nokariyes kasalliklari rentgen tasvirlari tashxislashni;</p> <p>17. Tish kariyesi etiologiyasini, klinik ko'rinishini, tasnifi, qiyosiy tashxislash, davolash va profiaktika tadbirlarini.</p> <p>18. Tishlarni shakllanhish va chiqqandan keyin uchraydigan qattiq to'qimalarini nokariyes zararlanişlarini kelib chiqish sabablarini, tasnifini, klinikasini, qiyosiy tashxisi, davolash va profilaktika usullarini.</p> <p>Modulni yakunlaganda talaba bajara oladi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – og'iz bo'shlig'i ni ko'zdan kechirishni; – perkussiya o'tkazishni; – og'iz bo'shlig'i to'qimalarini palpatsiya qilishni; – zondlash o'tkazishni; – elektroodontometriya o'tkazishni; – termodiagnostika o'tkazishni; – tish qattiq to'qimasini metilen ko'kingning 2% li suvli eritmasi bilan bo'yashni; – kofferdam qo'yishni; – dog' bosqichidagi kariyesni davalashda remineralizatsiyalovchi terapiyanı o'tkazishni; – yuzda kariyesni charxlasht bilan davalashni; – o'rta kariyesni davalashni; – o'tkir surunkali kariyesni ikki qatnoveda davalashni; – surunkali chuquq kariyesni bir qamnovda davalashni; – Blek bo'yicha turli sinflarda (I-II) kariyes kovaklarni restavratsiya qilishning klinik bosqichlarini. <p>IV -semestr yakunida:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Blek bo'yicha turli sinflarda (IV-VI) kariyes kovaklarni restavratsiya qilishning klinik bosqichlarini; – gipopoplaziyada tish qattiq to'qimasini restavratsiya qilishning klinik bosqichlarini; – giperesteziyada tish qattiq to'qimasini davalashning klinik bosqichlarini; – patologik yemirnilishda tish qattiq to'qimasini restavratsiya
--	---

qilishning klinik bosqichlarini;

– ponasimon nuqson, nekroz va tish qattiq to'qimasini eroziyasida tish qattiq to'qimasini restavratsiya qilishning klinik bosqichlarini;

– tishlarni mexanik va kimyoqiy jarobatlari tish qattiq to'qimasini restavratsiya qilishning klinik bosqichlarini;

– elektroforez usulida giperesteziyani davolash;

– fissuralarni germetikatsiya qilish usullarini;

– tishlarni oqartirish usullarini;

Kurs ishi (loyihasi) ko'rsatma va tavsiyalar
Modul bo'yicha kurs ishi namunaviy o'quv rejasida ko'zda tutilmagan.

8. Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbałari

1. Bekjanova O.E., Yusupaliyodjayeva S.X., Shukurova U.A., Alimova D.M. Klinik restavratsion stomatologiya, Darslik. Toshkent. 2019 y.
2. Kamilov Kh.P., Yusupaliykhodjaeva S.X., Shukurova U.A. Fakultet terapevtik stomatologiya darsligi, Darslik. Toshkent. 2017 y.
3. Kamilov H. P. va b. Terapevtik stomatologiya propedevtikasi, Darslik. Toshkent. 2006 y.
4. Kamilov H. P. va b. Stomatologik asbob va ashyolar, Darslik. Toshkent. 2005 y.
5. Ризаев Ж.А., Юсупалиходжаева С.Х., Хасанова Л.Э., Ханаазаров Д.А. Стоматология хамширилик иши, Ўкув кўлланма. Тошкент. 2018 й. 6.
- Theodore M. Roberson, Harald O. Heymann, Edward J. Swift, Jr. Sturdevant's Art & Science of Operative Dentistry. USA. 2015 y.
7. Ризаев Ж.О. Стоматология кўлланни учундори воситалари, Ўкув кўлланма. Тошкент. 2012 й.
8. Сафаров Т.Х., Раҳмонов Ҳ.Ш., Сафаров М.Т. Тиш тўқималарининг нокарисе касаликлари, Ўкув кўлланма. Тошкент. 2011 й.
9. Базикон Э.А. Пропедевтическая стоматология, Учебник. Москва. 2010 г. 10. Горбунова И.Л. Клиническая анатомия зубов человека, Учебное пособие. Москва. 2006 г.
11. Трезубов В.Н., Мишинев Л.М., Соловьев М.М., О.А. Красноселободцева. Стоматологический кабинет: оборудование, материалы, инструменты, учебное пособие. Санкт-Петербург. 2006 г.
12. Максимовский Ю.М. Фантомный курс терапевтической стоматологии, Атлас. Учебное пособие. Москва. 2005 г.
13. Боровский Е.В. Терапевтическая стоматология, Учебник. Москва. 2004 г.
14. Боровский Е.В., Иванов В.С., Максимовский Ю.М., Максимовская Л.Н. Терапевтическая стоматология, Учебник. Москва. 2002 г.
15. Бажанов Н.Н. Стоматология, Учебник. Москва. 2002 г.

16. Вязьмитина А.В., Усевич Т.Л. Материаловедение в стоматологии. Серия Учебники и учебные пособия. Ростов на Дону. 2002 г.
17. Скорикова Л.А., Волков В.А., Баженова Н.П., Лапина Н.В., Еричев И.В. Пропедевтика стоматологических заболеваний, Учебное пособие. Ростов-на Дону. 2002 г.
18. Боровский Е.В., Леонтьев В.К. Биология полости рта, Монография. Москва. 2001 г.
19. А.И.Николаев, Л.М.Цепов. Практическая терапевтическая стоматология. Москва. 2022 г.

8.3. Internet saytlari:

19. www. Ziyonet.uz
20. www. medlibrary
21. www. e-stomatology
22. www. pubmed.gov
23. http://www.zub.ru
24. www. medline. ru
25. www. med. ru
26. www. stom.ru

Fan/modul uchun masullar:

Pulatova B.J. - Qoraqalpog'iston Tibbiyot Instituti Stomatologiya kafedrasi mudiri

Alliyarov D.A - Qoraqalpog'iston Tibbiyot Instituti Stomatologiya kafedrasi assistenti

Taqrizchilar:

Ichki taqrizchi:

Kurbanazarov M.K. - Qoraqalpog'iston Tibbiyot Instituti Otorinolaringologiya, Ofthalmologiya, Onkologiya ham Medicinaliq radiologiya kafedrasi mudiri PhD.

Tashqi taqrizchi:

Annaqulova G. - Qoraqalpog'iston Respublikasi Bolalar stomatologiya poliklinikasi bo'lim mudiri

Modulning o'quv dasturi Qoraqalpog'iston Tibbiyot Instituti huzuridagi ta'lim sohalari bo'yicha muvofiqlashitiruvchi soha Kengashning 2024-yil «12»-avgustdagi № _____ -sonli bayonnomasi bilan ma'qillangan va tasdiqlangan.